

„Az ember végső soron mindig Isten országát keresi“
Rudolf Steiner (1922. október 7-én elhangzott előadásából)

Átlátszóság*

Az a mára teljesen időszerűtlenül újraéledt és az egész világot uraló ismeretelméleti naivitás állt annak a tévedésnek a hátterében is, amely az Úr inkognitójába szövődött: hogy ugyanis a Messiásra való várakozás teljesen külsődleges volt: új, külső birodalom eljövételét várták, a világ, a körülmények, az élet külső megváltozását remélték. A Logosz királysága azonban nem ismer a külsődlegességre korlátozódott valóságot; kívülről, az érzékszervek közvetítésével csak jeleket lehet adni, amelyek értelme azonban immár – a testté válás korában és azóta – csakis a megismerésre törekedő ember tudatának nyilatkozik meg. És *mindent* jelnek kellene tekintenünk. Ha valamit *dolognak*, vagyis olvashatatlanak látunk, az éppen annak a jele, hogy a megfelelő emberi mozdulatot részben vagy teljes egészében elszalasztottuk. Mert az ember dolga az lenne, hogy az első ránézésre értelmetlennek tűnő jelenségeknek is értelmet adjon. Ezért írja Lukács (17,21): „az Isten országa tibennetek van.” Az említett tévedésre több helyen is utal az *Újszövetség* (Lukács 19,11; János 12,34; Apostolok cselekedetei 1,6).

Ezért a titkok, a titok megnyilvánulása nem korlátozódhat a jelek megváltozására. Az egész *Újszövetség* az aletheia, a rejtetlenség jegyében áll. A rejtettség azonban nem szűnhet meg az emberi képességek átalakulása nélkül. Az ember feladata, hogy felnőtt korában fejlessze ki a gyermeki befogadó figyelmet, anélkül, hogy én mivoltát elveszítené. Éppen ellenkezőleg: a királyság azt jelenti, hogy a felülről jövő üzenetek befogadására irányuló képesség megújulása az eddig tudat fölötti Logosz-erők individualizálása, a kialakuló magasabb Én által történik.

Ha az érzékelhető világ a teremtés útján – Herakleitosz ezt nevezi „útnak” – folyamatosan sűrűsödött tűzzé, levegővé, vízzé majd földdé, akkor ezt úgy kell érteni, hogy a Logosz „sűrűsödött” olvasható jelekké, és akkor válik az ember igazságává, ha megtanulja őket olvasni. Akkor a világ, és minden, ami létezik, igazsággá, rejtetlenséggé válik, ahogy a középkori tézis előre megsejtette: *omne ens est verum* – minden létező *igaz*, vagyis megmutatja magát, beszél, kimondja magát, értelme van, szöveg jellege van. A teremtés útja a jelentéstől a jelhez; az ember útja a jeltől a jelentéshez vezet. „Mert nem beszédben áll az Istennek országa, hanem erőben” (Pál I. levele a korinthusbeliekhez 4,20). Az erő – *dýnamis* – szót azonban hasonlóan a belőle képzett ígéhez – *dýnamai* – a *jelentés* értelemben is használják: ez az erő az, ami létrehozza a szót, jelentését és jelét

* G. Kühlewind: *Isten országa - Az Újszövetség látomása a jövőről* c. könyvéből. Böszörményi László fordítása.

egyaránt. Isten országa ebben az értelemben a jelentések világa, vagy a jelentéseket és a jeleket megteremtő Logosz-erő, a teremtő erő világa. „Amen mondom néktek, hogy vannak némelyek az itt állók között, akik nem kóstolnak addig halált, amíg meg nem látják, hogy az Isten országa eljött *dýnamis*-szal [hatalommal]” (Márk 9,1; lásd még Pál I. levelét a thessalonikabeliekhez 1,5).

A jelet az teszi átlátszóvá, ha elolvassuk jelentését – akkor semmi sem marad rejtve: ez vezet csak el az igazság, a rejtetlenség igazi ideájához. Ami addig a nem olvasó számára rejtett volt, az olvasó számára megnyilatkozik: kölcsönhatás jön létre a jel és az ember között.

Az „én vagyok”, amely az én-tudat kora előtt is az ember nem tudatos, nem is sejtett, rejtett útja volt az isteni királysághoz, maga is igazsággá, rejtetlenné válik, egyszersmind létté is, olyan létté ugyanis, ami az igazság szellemében csakis *átélt*, tudatosan megtapasztalt élet, mint tulajdonképpen minden. Aki nem érti, mi az, hogy „ház”, annak a számára nem létezik ház.

A meditáció lényege, hogy a jelek – egy mondat, egy szimbolikus kép, egy természeti jelenség – az ember Logosszal áthatott figyelmének tüzeiben átlátszóvá válnak és megnyilatkoztatják mélyebb jelentésüket, *dýnamis*-ukat. Ez csak befogadó figyelemmel történhet. Az igazi befogadó figyelem számára a világ átlátszó, mint egy meditációs téma, megnyilatkoztatja jelentését, a *dýnamis*-t, amely teremtette. Az átlátszó világ – város – az apokalipszis új Jeruzsálem: „A tizenkét kapu pedig tizenkét gyöngy; minden egyes kapu egy-egy gyöngyből vala; és a város utcája tiszta arany, olyan, mint az átlátszó üveg.” (János jelenésekről 21,21).

A gondolkodás átlátszó önmaga számára, és a tudati lélek megtapasztalja ezt. A valóságot a tudat mozdulata hozza létre – a naiv tudat nem tesz fel kérdést a valóságra vonatkozóan. A teremtett világ azzal kezd átlátszóvá válni, hogy a tudat észreveszi benne saját szerepét. A teljes olvasással a rejtetlenség, az igazság költözne a világba. Ez lenne a Királyság, az Új Jeruzsálem.